

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

AVANSA MAKSĀJUMI NO SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IENĀKUMA

16.02.2023.

Saturs

Lietotie saīsinājumi	3
Vispārīgā informācija	4
Avansa maksājumu samaksas termiņi	5
Avansa maksājumu aprēķināšanas kārtība	6
Avansa maksājumu aprēķina aizpildīšana.....	7
Avansa maksājumu aprēķina iesniegšana.....	10
Saistošie normatīvie akti	12

Lietotie saīsinājumi

EDS	Elektroniskās deklarēšanas sistēma
IIN	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
VID	Valsts ieņēmumu dienests

Vispārīgā informācija

IIN avansa maksājumu aprēķinu no saimnieciskās darbības ienākuma EDS izveido taksācijas gadā automātiski reizē ar gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu, pamatojoties uz iepriekšējā gada ienākumu.

!!! Automātiski IIN avansa maksājumu aprēķinu neveidos saimnieciskās darbības uzsākšanas gadā. Automātiski IIN avansa maksājumu aprēķinu nevar precizēt arī gadījumā, ja nodokļu maksātājs iesniedz precizētu gada ienākumu deklarāciju.

Avansa maksājumus **labprātīgi** var veikt:

- ja taksācijas gada laikā **uzsāk** saimniecisko darbību, iesniedzot aprēķinu par IIN avansa maksājumu lielumu taksācijas gadā un prognozējot paredzamo ienākumu (30 dienu laikā pēc saimnieciskās darbības uzsākšanas);
- **mainot** nodokļu režīmu no mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja un paziņotās saimnieciskās darbības uz IIN maksātāju.

Avansa maksājumu samaksas termiņi

Ja personas ienākumi, kurus apliek ar progresīvo IIN likmi, ≤ 78 100 eiro		Ja personas ienākumi, kurus apliek ar progresīvo IIN likmi, > 78 100 eiro	
Avansa maksājumus iemaksā ne vēlāk kā:	<ul style="list-style-type: none"> - 23. martā - 23. jūnijā - 23. augustā - 23. novembrī 	Avansa maksājumus iemaksā ne vēlāk kā:	<ul style="list-style-type: none"> - 23. martā - 23. jūlijā - 23. septembrī - 23. novembrī
<p>!!! Ne vēlāk kā 23. martā iemaksājamā avansa maksājuma apmērs ir 1/4 no pirmstaksācijas gadam noteiktās IIN avansa summas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ne vēlāk kā 23. jūnijā, - ne vēlāk kā 23. augustā, - ne vēlāk kā 23. novembrī iemaksājamā avansa maksājuma apmērs ir taksācijas gadam noteiktā IIN avansa maksājuma un pirmajā ceturksnī veicamā avansa maksājuma starpība, kas dalīta ar trīs. 		<p>!!! Ne vēlāk kā 23. martā iemaksājamā avansa maksājuma apmērs ir 1/4 no pirmstaksācijas gadam noteiktās IIN avansa summas;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ne vēlāk kā 23. jūlijā, - ne vēlāk kā 23. septembrī, - ne vēlāk kā 23. novembrī iemaksājamā avansa maksājuma apmērs ir taksācijas gadam noteiktā IIN avansa maksājuma un pirmajā ceturksnī veicamā avansa maksājuma starpība, kas dalīta ar trīs. 	

Avansa maksājumu var **pārcelt** uz nākamo maksājuma termiņu, iesniedzot precizētu avansa maksājumu aprēķinu, ja ir konstatēta atbilstība šādiem kritērijiem:

- personiskās palīgsaimniecības, piemājas saimniecības vai zemnieku saimniecības īpašnieks **gūst** ienākumus no **lauksaimnieciskās** ražošanas un
- ceturkšņa ienākumu apjoms ir **uz pusi mazāks** par ceturto daļu gadam noteiktā nodokļa avansa maksājumu apmēra.

Personai, kura uzsākusi saimniecisko darbību un izvēlas pirmajā gadā veikt avansa maksājumus, pirmais maksāšanas termiņš ir tuvākais avansa maksāšanas termiņš pēc saimnieciskās darbības uzsākšanas.

1. piemērs

Persona 20. janvārī VID ir reģistrējusi saimniecisko darbību un vēlas par pirmo saimnieciskās darbības gadu veikt avansa maksājumus.

Persona līdz 20. februārim iesniedz EDS avansa maksājuma aprēķinu 20XX. gadam, prognozējot ienākumu no saimnieciskās darbības, un pirmo avansa maksājumu veic ne vēlāk kā 23. martā.

Ja maina nodokļu maksāšanas režīmu – persona iepriekšējā gadā ir maksājusi mikrouzņēmumu nodokli, bet šajā gadā izvēlas maksāt IIN un veikt avansa maksājumus –, pirmais avansa maksāšanas termiņš ir ne vēlāk kā 23. martā.

Avansa maksājumu aprēķināšanas kārtība

Avansa maksājumu apmērs, piemērojot progresīvo IIN likmi, atbilst:

- IIN, kas aprēķināts no pirmstaksācijas gada saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma (ja saimnieciskā darbība ir veikta visu iepriekšējo gadu);
- IIN, kas aprēķināts no pirmstaksācijas gada laikā gūtā saimnieciskās darbības apliekamā ienākuma, dalot ar to mēnešu skaitu, kuros gūts saimnieciskās darbības ienākums, un reizinot ar 12 (ja saimnieciskā darbība ir uzsākta iepriekšējā gadā);
- IIN no paša maksātāja prognozētā taksācijas gada ienākuma.

Aprēķinot avansa maksājumus, VID prognozēto gada diferencēto neapliekamo minimumu, atvieglojumus par apgādībā esošām personām un papildu atvieglojumus piemēro tikai tad, ja algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta citā ienākuma gūšanas vietā.

VID prognozēto gada diferencēto neapliekamo minimumu, atvieglojumus par apgādājamām personām un papildu atvieglojumus nodokļa maksātājs norāda tikai par tiem kalendāra gada ceturkšņiem, par kuriem tiks veikti avansa maksājumi.

Maksātājam, kas nav iesniedzis algas nodokļa grāmatiņu citā ienākumu gūšanas vietā, **VID prognozēto gada diferencēto neapliekamo minimumu** avansa maksājumu aprēķinā EDS ģenerē automātiski, ņemot vērā pirmstaksācijas gada ienākumu deklarācijā norādītos datus.

Ja avansa aprēķinu veic, pamatojoties uz saimnieciskās darbības ienākumu prognozi, prognozēto gada diferencēto neapliekamo minimumu ģenerē, ņemot vērā pirmstaksācijas gada ienākumu deklarācijā norādītos datus un paša nodokļa maksātāja prognozētos taksācijas gada ienākumus no saimnieciskās darbības, bet neņemot vērā pirmstaksācijas gada saimnieciskās darbības ienākumus, ja tādi ir bijuši.

Ja personai **būtiski** mainījies:

- darbības veids,
- ieņēmumu vai izdevumu struktūra,
- samazinājies peļņas apjoms,

persona var iesniegt precizētu avansa maksājumu aprēķinu kopā ar pamatotu paskaidrojumu par avansa maksājumu apmēra samazinājumu vai palielinājumu.

IIN avansa maksājumus par taksācijas perioda **atlikušajiem mēnešiem nosaka vienādās summās**.

Ja, pamatojoties uz prognozi, personas veikto avansa maksājumu apmērs par 30 procentiem atšķiras (ir mazāks) no faktiski gadam aprēķinātās nodokļa summas, starpību palielina par nokavējuma naudu un sadala atbilstoši avansa maksājumu veikšanas termiņiem.

Avansa maksājumu aprēķina aizpildīšana

Automātiski IIN avansa maksājuma aprēķinu ģenerē vienu reizi – iesniedzot gada ienākumu deklarāciju. Gadījumā, ja ir nepieciešams veikt izmaiņas automātiski aprēķinātajiem avansa maksājumiem, ir jāiesniedz precizēts taksācijas gada avansa maksājumu aprēķins.

Avansa maksājumu aprēķina veidlapas paraugs ir noteikts Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumu Nr. 662 "[Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību](#)" 2. pielikumā.

Avansa maksājumu aprēķinu aizpilda šādi (**precizējot** avansa maksājumu veidlapā izdara attiecīgu atzīmi "X" par aprēķina precizēšanu):

1. rinda	neaizpilda
1.1. rinda	neaizpilda
1.2. rinda	norāda prognozējamo ar nodokli apliekamo ienākumu par atlikušajiem ceturkšņiem
2. rinda	ja piemērojams – norāda VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu vai nodokļa maksātāja prognozēto mēneša neapliekamo minimumu (par to periodu, par kuru aprēķina vai precizē avansa maksājumu)
3. rinda	ja piemērojams – norāda atvieglojumus par apgādājamiem (par to periodu, par kuru aprēķina vai precizē avansa maksājumu)
4. rinda	ja piemērojams – norāda papildu atvieglojumus par periodu, par kuru aprēķina vai precizē avansa maksājums
5. rinda	norāda ar nodokli apliekamo ienākumu, kas aprēķināts, atņemot no prognozētā ienākuma (1.2. rinda) VID prognozēto neapliekamo minimumu vai nodokļa maksātāja prognozēto mēneša neapliekamo minimumu, atvieglojumus par apgādājamiem un papildu atvieglojumus, ja algas nodokļa grāmatiņa nav iesniegta citā ienākuma gūšanas vietā
6.1. rinda	norāda taksācijas gadam noteikto nodokļa summu, kura aprēķināta, 5. rindā noteikto ienākumu reizinot ar atbilstošo progresīvo nodokļa likmi ¹
6.2. rinda	neaizpilda
7. rinda	neaizpilda
8. rinda	norāda par ceturksni maksājamo avansa summu, kas noteikta, aprēķināto nodokļa summu dalot ar 3 vai gadījumā, ja precizē avansa maksājumu aprēķinu atlikušo ceturkšņu skaitu
9.1., 9.2. un 9.3. rinda	norāda 8. rindā noteikto ceturksnī maksājamo avansa summu
10. rinda	norāda pēctaksācijas gada pirmajam ceturksnim noteikto avansa maksājumu summu, kas aprēķināta, taksācijas gadam aprēķināto nodokļa summu 6.1. rindā dalot ar 4 gadījumā, ja precizē avansa maksājumu aprēķinu norāda pēctaksācijas gada pirmajam ceturksnim noteikto avansa maksājumu summu, kas ir vienāda ar 8. rindā noteikto ceturkšņa avansa maksājumu summu

¹ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 15. panta otrā daļa.

!!!Ja avansa maksājumu precizē pēc 15. novembra, tad nodokļa maksātājs 10. rindā ieraksta prognozēto avansa maksājuma summu pēctaksācijas gada pirmajam ceturksnim.

2. piemērs

K. Ozols 1. aprīlī VID reģistrējies saimniecisko darbību. Ir noslēgti līgumi ar uzņēmumu "X" un uzņēmumu "Y" par pakalpojumu sniegšanu no aprīļa līdz decembrim. K. Ozola prognozētais apliekamais ienākums – 7114,36 eiro. K. Ozols stādā algotu darbu, un darba vietā ir iesniegta algas nodokļa grāmatiņa. Avansa maksājumu aprēķinu, pamatojoties uz prognozēto ienākumu, K. Ozols ir iesniedzis 25. aprīlī. Pirmais avansa maksājums ir veicams ne vēlāk kā 23. jūnijā.

Aprēķinot avansa maksājumu, neapliekamo minimumu nepiemēro, jo algas nodokļa grāmatiņa iesniegta algota darba veikšanas vietā. Piemērojamā iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme saimnieciskās darbības ienākumam līdz 20 004 eiro ir 20 %.

Taksācijas gads*	2023
☐ - atzīmē, ja algas nodokļu grāmatiņa nav iesniegta citā ienākumu gūšanas vietā	
☐ - atzīmē, ja avansa aprēķins tiek precizēts	
1. Apliekamais ienākums:	
1.1. pirmstaksācijas perioda ar nodokli apliekamais ienākums (D3 18. rinda vai D3* 13. rinda, vai D3 (9. rinda x 0.5 + 17. rinda) vai D3* 13. rinda x 0.5)	0,00
1.2. taksācijas periodam prognozētais apliekamais ienākums	7114,36
2. Neapliekamais minimums	0,00
3. Atvieglojumi par apgādājamiem	0,00
4. Papildu atvieglojumi	0,00
5. Ienākums, no kura aprēķināms nodoklis (1.1. vai 1.2.rinda - 2.rinda - 3.rinda - 4.rinda)	7114,36
6. Nodokļa summa:	
6.1. 5.rinda x nodokļa likme vai	1422,87
6.2. (5.rinda / pirmstaksācijas perioda mēnešu skaits, kuros gūts ienākums) x 12 x nodokļa likme	0,00
7. Avansa maksājums līdz 23. martam	0,00
8. Par turpmākajiem taksācijas gada ceturksņiem maksājamā avansa summa (6.1.rinda vai 6.2.rinda - 7.rinda) / 3	474,29
9. Ceturkšņa avansa maksājums:	
9.1. līdz 23. jūnijam	474,29
9.2. līdz 23. augustam	474,29
9.3. līdz 23. novembrim	474,29
10. 2024. taksācijas gadā līdz 23. martam maksājamā avansa maksājumu summa (6.1. vai 6.2.rinda / 4)	355,72

3. piemērs

2023. gada jūlijā K. Ozols iesniedz precizētu avansa maksājumu aprēķinu kopā ar iesniegumu, kurā paskaidro, ka uzņēmums "Y" lauza līgumu par pakalpojumu sniegšanu un viņa prognozējamais ienākums atlikušajos divos 2023. gada ceturkšņos ir tikai 2845,72 eiro. Līdz 2023. gada 23. jūnijam saskaņā ar sākotnējo avansa aprēķinu samaksāts avansa maksājums 474,29 eiro.

Taksācijas gads*	2023
------------------	------

- atzīmē, ja algas nodokļu grāmatiņa nav iesniegta citā ienākumu gūšanas vietā
- atzīmē, ja avansa aprēķins tiek precizēts

1. Apliekamais ienākums:	
1.1. pirmstaksācijas perioda ar nodokli apliekamais ienākums (D3 18. rinda vai D3' 13. rinda, vai D3 (9. rinda x 0,5 + 17. rinda) vai D3' 13. rinda x 0,5)	0,00
1.2. taksācijas periodam prognozētais apliekamais ienākums	2845,72
2. Neapliekamais minimums	0,00
3. Atvieglojumi par apgādājamiem	0,00
4. Papildu atvieglojumi	0,00
5. Ienākums, no kura aprēķināms nodoklis (1.1. vai 1.2.rinda - 2.rinda - 3.rinda - 4.rinda)	2845,72
6. Nodokļa summa:	
6.1. 5.rinda x nodokļa likme vai	569,14
6.2. (5.rinda / pirmstaksācijas perioda mēnešu skaits, kuros gūts ienākums) x 12 x nodokļa likme	0,00
7. Avansa maksājums līdz 23. martam	0,00
8. Par turpmākajiem taksācijas gada ceturkšņiem maksājamā avansa summa (6.1.rinda vai 6.2.rinda - 7.rinda) / 3	284,57
9. Ceturkšņa avansa maksājums:	
9.1. līdz 23. jūnijam	
9.2. līdz 23. augustam	284,57

9.3. līdz 23. novembrim	284,57
10. 2024. taksācijas gadā līdz 23. martam maksājamā avansa maksājumu summa (6.1. vai 6.2.rinda / 4)	284,57

Avansa maksājumu aprēķina iesniegšana

Nodokļa avansa maksājumu aprēķinu VID iesniedz, izmantojot EDS.²

Sagatavot avansa maksājumu iesniegšanai var gan no datnes, lejupielādējot gatavo datni no grāmatvedības programmas, gan no veidlapas "IeIeN avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības", kas ir pieejama strukturētā veidā dokumentu grupā "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti".

☰
SAGATAVOT DOKUMENTU

Mans saraksts
Pēc dokumentu grupas
Visi dokumenti

Dokumentu grupa
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti
Notīrīt

Autoratlīdzības saņēmēja deklarācija
Autoratlīdzības saņēmēja deklarācija

Gada ienākumu deklarācija
Gada ienākumu deklarācija un tās pielikumi

Gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācija - GD veidlapa
Gada kapitāla pieauguma ienākuma precizēšanas deklarācija. GD veidlapa

IeIeN avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības ienākuma

EDS formas logā izvēlas taksācijas periodu, par kuru vēlas iesniegt, un nospiež spiedpogu "Turpināt".

IeIeN avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības

Taksācijas gads

2023 Turpināt

Kad dokumentā ir aizpildīti visi obligāti aizpildāmie lauki, nospiež spiedpogu "Pārbaudīt un saglabāt". Ja dokumentā nav konstatētas kļūdas, to uzreiz var iesniegt, nospiežot attiecīgu spiedpogu.

Kad dokuments ir pilnībā aizpildīts, to saglabā un pārbauda, nospiežot spiedpogu "Pārbaudīt un saglabāt".

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības ienākuma

Pārbaudīt un saglabāt
Iesniegt
Dokumenta drukas versija

Ja nodokļa avansa maksājuma aprēķins aizpildīts korekti un ir saņemts paziņojums "Dokuments pārbaudīts un saglabāts", to var iesniegt, nospiežot spiedpogu "Iesniegt".

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības ienākuma

Pārbaudīt un saglabāt
Iesniegt
Dokumenta drukas versija

- Dokuments pārbaudīts un saglabāts.

² Detalizētāka informācija pieejama VID tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Aktualitātes" – "Iedzīvotājiem" – "[Elektroniskās deklarēšanas sistēma](#)".

Ja ir konstatētas kļūdas, dokumentu nevar iesniegt, pirms kļūdas nav novērstas. Pēc labojumiem atkārtoti jānospiež "Pārbaudīt un saglabāt", un, ja dokumentā vairs nav konstatētas kļūdas, to var iesniegt.

Numurs	Izveidots	Iesniegts	Statuss	Nosaukums	Periods	Valūta	Informācija	Darbības
87641928	12.01.2023		Kļūdaini	IeIeN avansa maksājumu aprēķins no saimnieciskās darbības	01.01.2023 - 31.12.2023	EUR		Labot

Ja nodokļa avansa maksājuma aprēķina iesniegšana notikusi veiksmīgi, ekrāna loga augšējā malā ir redzama informācija par dokumenta iesniegšanu un tā statusu. Sadaļā "Dokumenti" dokumentu sarakstā var pārbaudīt iesniegtā dokumenta statusu, kā arī apskatīt detalizētu kļūdu aprakstu pēc dokumenta pieņemšanas, ja tādas ir konstatētas.

Saistošie normatīvie akti

1. Likums "[Par iedzīvotāju ienākuma nodokli](#)".
2. Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumi Nr. 662 "[Noteikumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa deklarācijām un to aizpildīšanas kārtību](#)".

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 16.02.2023.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 16.02.2023.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"